

Ted Plas werd in 1927 geboren in het plaatsje Loewoek aan de oostkust van Celebes (Sulawesi). Hij had een jongere broer Otto (1928) en een zus.

Zijn vader was officier bij het KNIL en overleed in 1930 in Bandung en het gezin ging terug naar Den Haag. Zijn moeder verwierf een agentschap van de verzekeringsmaatschappij *De Nederlanden van 1845*. Plas ging in Den Haag naar de lagere school: *'Ik was de kleinste, maar had het meeste lef.'* In december 1939 hertrouwde zijn moeder met een Nederlander die werkte als hoofd werktuigkundige bij de Koninklijke Paketvaart Maatschappij die goederen en mensen vervoerde tussen de eilanden van de koloniale archipel. Ze keerden terug naar Nederlands-Indië en vestigden zich in een woning in een buitenwijk van Batavia.

Plas ging naar de Koning Willem III-HBS, een multiculturele school met Nederlandse, Chinese en Indonesische leerlingen, en werd lid van Scouting, waar hij oosters leerde koken. Lange tijd ontkwam hij aan gevangenschap, maar op 17 september 1944 werd een razzia gehouden. Om vier uur 's morgens werden Ted Plas en zijn broer Otto van hun bed gelicht en meegenomen door een Japanner van de Kempetai en enkele politiefunctionarissen van de PID (het politiekorps van de Indonesische nationalist). *'Iedereen die niet voor ons is, is tegen ons'*; was de verklaring. Na een week in de politiecel te hebben gezeten, kwamen ze in Glodok terecht, één van de vier gevangnissen van Batavia.

Glodok was de oudste en meest vervuilde gevangenis van Batavia, het huidige Jakarta. In 1944 sloten de Japanners hier 350 jonge Indische Nederlanders op die weigerden hardop hun loyaliteit ten opzichte van Japan uit te spreken. Van hen stierven er tientallen op afschuwelijke wijze: ze werden onthoofd, doodgemarteld, ze verhongerden of stierven als gevolg van een tropische ziekte. Op 27 augustus, drie weken na de atoombom op Japan, ging de gevangenispoort open. Ted probeerde in veiligheid te komen door in de haven van Batavia een boot te zoeken. Plas: *'Ik zag een schip liggen met een rood-wit-blauwe vlag. Het was het m.s. Ophir, één van de boten van de Koninklijke Paketvaart Maatschappij.'* Hij werd aangenomen als matroos en heeft tot mei 1946 gevaren. Met het Belgische vrachtschip *Empire Castle* reisde hij naar België.

In oktober 1946 kon Ted Plas zich herenigen met zijn familie in Den Haag. Ted maakte de HBS in Den Haag af en werd daarna opgeroepen voor de dienstplicht. Hij koos voor de marine, werd in 1950 adelborst in Den Helder en diende de rest van zijn leven bij de marine. Hij zat drie jaar in Nieuw Guinea.

In 1977 ging hij als kapitein-luitenant ter zee met pensioen en verhuisde met zijn vrouw en zoon naar Beerta in Groningen.

Meer informatie

[De gruwelen van Glodok | De Volkskrant](#)

[Nederlands Indisch Centrum Magazine september 2018 - Van-Het-Een | PubHTML5](#)

[Huwelijk Jacobus de Leen & Johannes Kramers & Antonia Elisabeth Koppier & Johanna van Wijk & Sara Hendrica Kramers & Jacobus Antonius de Leen op 16 januari 1929 te Leiden »
Open Archieven](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.